

Izhaja vsak delavnik popoldne

GENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVICAS

Uredništvo in upravnništvo v Kopitarjevi ulici št. 6 — Telefon uredništva št. 30 — Telefon upravnništva št. 328

GENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10— DELAVSKI LIST POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Novi izidi občinskih volitev.

Od 313 odbornikov jih ima SLS 205.

Deželna vlada „nima poročil“.

Danes priobčujemo nove izide občinskih volitev iz 19 občin. V teh 19 občinah ima SLS v 14 absolutno večino, v dveh ima SKS absolutno večino, v 3 pa je SLS enakomočna z vsemi nasprotniki. V teh 19 občinah je izvoljenih 313 odbornikov, od katerih jih 205 pripada SLS. Znani so nam oddani glasovi v 14 občinah, v ostalih 5 pa nam glasovi niso znani. Če seštejemo glasove teh 14 občin, dobimo za SLS 1664 glasov ali 153 odbornikov, za vse nasprotnike skupaj pa 1100 glasov ali 96 mandatorov.

Značilno pa je, da deželna vlada že skoro 24 ur ne da od sebe nobenih poročil o izidih volitev. To kaže, da so gospodje demokrati na vladi naravnost pobiti nad izidi. Zato bi z molkom radi oslabili možnost vtis teh izidov na slovensko in na celo jugoslovansko javnost.

Toda poskrbeli bomo, da bo ljudstvo po vsej državi izvedelo za katastrofalni poraz centralistov na Slovenskem.

Naj slede izidi:

OKRAJ KAMNIK.

Dolsko. SLS 81 (8), Kmetška delavska zveza 61 (6), SKS 13 (2).

Mengeš. SLS 88 (5), Neodvisna stranka (SLS) 88 (5), samostojneži 94 (6).

Dol. SLS 122 (10), SKS 77 (6). Doslej liberalna trdnjava.

Ihan. SLS 112 (11), SKS 47 (5).

Mekinjé. SLS vseh 16 odbornikov.

Vlada in Hrvati.

Belgrad, 10. maja. (Izv.) Ministrski svet je odločil, da mora imunitetni odbor takoj sklicati sejo, da odloči o imuniteti Radića in drugih poslancev njegove stranke. Z ozirom na veliko nerazpoloženje, ki vlada v vladnih krogih proti Radiću, upajo, da to vprašanje ne bo delalo nikakih težko in da bo odbor rešil to zadevo v smislu vladne želje, (t. j. da se Radićevim poslancem odvzame imuniteta).

Belgrad, 10. maja. (Izv.) Govori se, da je ministrski svet na predlog bana Tomljenovića sklenil, razpustiti zagrebški občinski odbor in staviti pred sodnijo vse one odbornike, ki so o priliki zadnje seje kritizirali delovanje Sv. Pribičevića in vlade v Belgradu.

Belgrad, 10. maja. (Izv.) Z ozirom na ponovno demisijo Draškovića se je politični položaj precej zaostрил. Demokrati iščejo primerne naslednika, ki bi ugajal tudi radikalcem.

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

Ker je vsak svečenik spal več noči zapored v sobanah svetišča, Apridova služba se ni bila pri kraju, in ko je vstal iz postelje, se oblekel kakor po navadi v svoja oblačila in zapustil ozko sobo, se je znašel pred oltarji svetišča.

Izmučen vsled poslednjih razburjenj je spal daleč v dopoldan in navpično stojiče solnce je že razlivalo pripekajoče žarke po svetem kraju.

»Salve, Apecid!« je dejal nek glas, čegar naravno ostrožje je dolga umetna vaja izpremenila v malone neprijetno mehko. »Pozno si danes vstal; ali se ti je boginja razkrila v prikaznih?«

»Da bi mogla razkriti svojo pravo podobo ljudstvu, Kalen, kako brez kadila bi bili ti oltarji!«

»To,« je odvrnil Kalen, »utegne moč biti res, ampak božanstvo je že tako pametno, da ne občeje z nikomur drugim kakor s svečniki.«

»A lahko pride čas, ko bo razkrinkana brez njenega dovoljenja.«

»Ni tako verjetno, zmagoslavna je že neštevila stoletja. Ono pa, kar že tako dolgo prenaša preizkušnja časa, izredka podleže hlepenju po novotarijah. Ampak

OKRAJ KRANJ.

Kovor. SLS (a) 5 odbornikov, SLS (b) 5 odbornikov, JSDS 6 odbornikov.

Sv. Ana. Popravljamo izid v toliko, da je socialistična lista le po imenu, odbornikov pa je med izvoljenimi 8 pristašev SLS, kar bodo z javno izjavo potrdili.

Vesovo. SLS 80 (11), napredna lista 33 (5).

Predoslje. SLS 207 (16), združeni nasprotniki 110 (8). SLS napredovala za 11%

OKRAJ KOČEVJE.

Videm-Dobrepolje. SLS 167 (11), SKS 81 (5).

Podgora. SLS 121 (12), SKS 36 (4).

Kempolje. SLS vseh 16 odbornikov.

OKRAJ NOVO MESTO.

Zagradec. SLS 72 (8), SKS 68 (8).

Ajdovec. SLS 94 (13), SKS 20 (3).

Dvor. SLS 122 (9), združeni nasprotniki 91 (7).

Šmarjeta. SLS 173 (11), SKS 197 (13).

SLS je od volitev v konstituanto napredovala za 6 glasov, SKS pa nazadovala za 18 glasov.

OKRAJ RADOVLJICA.

Ovsiše-Podnart. Združene stranke 94 glasov, stranka malih posestnikov 86 glasov. Med izvoljenimi je 10 odbornikov SLS, 6 jih pripada drugim strankam.

Lancovo. SLS 64 (8), napredna kmet-del. zveza 66 (8).

OKRAJ ČRNOMELJ.

Petrova vas. SLS 47 (8), SKS 17 (2).

Radovica. SLS 46 (7), SKS 55 (9).

ZEMLJORADNIKI PROTI VLADI.

Belgrad, 10. maja. (Izv.) Med zemljoradniškimi poslanci vlada veliko nerazpoloženje proti vladi, ki se je še povečalo po napadu na njihova poslanca Lazića in Frančića v Drnišu, za kateri napad je odgovorna vlada. Več kot gotovo je, da bo večina kluba glasovala proti vladi.

ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKA POGAJANJA.

LDU Split, 9. maja. (ZNU) V Rimu se nadaljuje pogajanja, katerih se sedaj za Italijane udeležuje dr. Krekich, za Jugoslovane pa Melčić. Iz Zadra se javlja, da se bo nadaljnja evakuacija izvršila med 15. in 20. majem, vendar uradnega potrdila o tem še ni.

HADŽIĆ — VOJNI MINISTER?

LDU Belgrad, 9. maja. (ZNU) Za sedaj je najverjetneje, da bo imenovan za vojnega ministra komandant IV. armije general Hadžić. Ako bi se ta kombinacija uresničila, bi se njegovo mesto v Zagrebu ne spopolnilo takoj.

»Čuj me, mladi brat, tako govorjenje je nepremišljeno.«

»Toda ni na tebi, da mu narediš komu,« je odvrnil Apecid ponosno.

»Tako razvneto — vendar se nočem s teboj pričakati. Ti, Apecid, ali te ni Egipčan prepričal, kako potrebno je, da bivamo v edinstvi skupaj? Ali te ni prepričal, kako pametno je varati ljudstvo, da sami živimo? Ako te ni, brat, potem ni oni veliki čarovnik, kakršnen je na glasu.«

»Torej si tudi ti bil deležen njegovih nauk?« je rekel Apecid z zamolklim nasmehom.

»Sem, ampak bil sem jih manj potreben kakor ti. Narava me je itak že obdarila z ljubeznijo do veselja in poželenjem po dobičku in moči. Dolga je pot, ki vodi sladostrastneža v strogo življenje, ampak samo en korak je od prijetnega greha do vernega licemerstva. Varuj se pred maščevanjem boginje, če se kratkost tega koraka razkrije.«

»Ti pa se varuj pred tisto uro, ko se grobnica razdere in gnjiloba razkrije,« je odvrnil Apecid slovesno. »Vale.«

S temi besedami je prepustil flamina njegovim mislim. Ko se je oddaljil nekoliko korakov od svetišča, se je obrnil, da se ozre. Kalen je že izginil v vstopni sobi svečnikov, kajti približala se je ura jedi, ki so ji rekli prandium in ki odgovarja glede časa našemu zajtrku. Svilo se je svetilo belo, lično svetišče na solncu. Na

Jugoslovanske čete pred Sušakom.

LDU Bakar, 9. maja. (ZNU) Danes se ob 18. uri prevzele naše čete od italijanskih zasedbenih čet vse okoliške kraje okoli Sušaka in se približale mestu. Demarkacijska črta se je prestavila na črto Martinšica—Sv. Ana—Orehovica. Naše čete še niso vkorakale v mesto Sušak, ker še ni rešeno vprašanje Baroša in Delte. V in-

formiranih krogih se splošno smatra, da bodo naše čete dne 12. t. m. vkorakale na Sušak. Povsod, kamor so prišle naše čete, vlada veliko navdušenje, s hrepenenjem pa se pričakuje prihod naših čet na Sušak. Kakor se javlja z Reke, vlada med Rečani obeh narodnosti morda še večje navdušenje, kakor na Sušaku samem.

Boji v Šleziji se nadaljujejo.

LDU Varšava, 9. maja. (Brezžično) Prebivalstvo Varšave je včeraj priredilo velike manifestacije. Demonstriralo je za rešitev gorenješlezjskega vprašanja v smislu določb mirovne pogodbe. Odposlanstvo je ministrskemu/predsedniku izročilo sklep, v katerem se pozivlja vlada, naj podpira prizadevanje gorenješlezjskih vstašev.

LDU Berlin, 9. maja. (Dun. KU) Napram odgovoru francoske vlade na nemško noto glede Gornje Šlezije ugotavlja Wolffov urad, da noben nemški urad in noben časnik pred 1. majem ni objavil poročila, kakršnega je priobčila dne 1. maja »Oberschlesische Grenzzeitung«. Nadalje ugotavlja, da se položaj v Gornji Šleziji žal ni izboljšal in da narašča razburjenje pre-

bivalstva čimdalje bolj, ker medzavestniška komisija doslej s svojimi sredstvi ni mogla vzpostaviti zakonitega stanja.

LDU Opole, 9. maja. (Wolff.) Položaj v pokrajinah, kjer je izbruhnil upor, se mora po vesteh, dospelih do 9. maja zvečer, še vedno smatrati kot izredno resen. Davi se je v Opolah pripetil obžalovanja vreden dogodek. Razburjena množica je napadla Poljaka, ki ga je aretirala glasovalna policija. Ko je poklical francosko patrolo na pomoč, so Francozi meni nič tebi nič ustrelili v množico. Ustreljen je vojni invalid, tri osebe so bile težko ranjene. Poveljujoči general v Opolah je zato na prošnjo nemškega prebivalstva prepovedal stražam, da bi streljale, ako niso dejansko napadene.

Konstituanta.

Belgrad, 9. maja. V današnji seji je kot prvi govornik nastopil zemljoradnik G. Stankovač. Opisal je težnje in težave kmetov, ki danes še vedno nimajo niti potrebnega poljskega orodja. Prišel pa bo čas, ko se bodo kmetje združili in zaklicali: Doli z diktaturo uradništva in policije! Govornik pravi, da je vlada nalašč sprejela v poslovnik famozno prisego in kršila suverenost konstituante, samo da bi izključila iz konstituante Radića in Protića. Vladna ustava ni delo sporazuma in je tudi stvarno slaba. Glasoval bo zanj le, ako vlada pristane na izpremembo posameznih članov. — Za Stankovičem je govorilo par demokratov, vsi seveda za centralistično ustavo. Popoldne je med drugimi govoril bunjevski poslanec Ivan Ević, ki je osvetlil politiko v Vojvodini in pokazal, kako se ne dela za ujedinenje. V 36 letih svojega političnega življenja ni nikdar prišel v nasprotje z oblastmi, pač pa je to doživel sedaj v Jugoslaviji. Odločno je zavrnil trditve, da bi duhovščina netila med ljudstvom nerazpoloženje. Vse svoje življenje je delal za prijateljske vezi med Hrvati in Srbi, a belgrajska politika sedaj te vezi razdira. Izreka se za ustavni načrt Jugoslovanskega kluba. — Poslanec Jugoslovanskega kluba dr. Dominik Mažić dokazuje praktično neizvedljivost centralizma. Možen je pa sporazum med vladnim ustavnim načrtom in načrtom Jugoslo-

vanskega kluba, v kolikor gre za obseg pokrajin. Žigosa kancelarograf in zahteva, da se vrže iz ustave. Govorilo je še nekaj demokratov in zemljoradnik Marković. Splošno je bilo v konstituanti malo življenja in večina prijavljenih govornikov sploh ni bilo navzočih.

NEMIRI NA ANGLSKEM.

LDU London, 9. maja. (Wolff.) Kakor poročajo listi, so bili v taborišču Aldershotu v soboto zvečer izgreddi. Množica 500 ljudi, med njimi večinoma pijani rezervisti, je razbila šipe in oplenila 20 do 30 trgovin v mestu. Škode je nad 100.000 funtov. Pri pretepu je bilo ranjenih več vojakov in redarjev.

BOLGARSKA ŽIVINA ZA JUGOSLAVIJO.

LDU Belgrad, 9. maja. (ZNU) Prva pošiljatev goveje živine, ki nam jo ima izročiti Bolgarija po mirovni pogodbi, je začela prihajati na odkazana mesta ob naši meji. Javna dražba vseh vrst živine se bo vršila v Zaječaru, Nišu, Pirotu in Kumanovu.

Volitve v obrtno sodišče.

»Uradni list« št. 50 z dne 10. maja prinaša odredbo oddelka ministrstva za trgovino in industrijo, s katero se razpisu-

Prijazen je bil kraj, kjer sta brat in sestra poslednjikrat na tem svetu sedela skupaj. Nad njima se je dvigala košata platan, naokrog je rasel zimzelen in čist, pred njima je bil živ vodomet, pod seboj sta imela zeleno trato, po travi se je tupatam pokazala cikada, ki je bila nekoč toli priljubljena v Atenah, metulj, prekrasna pripodoba duše, je plaval nad solničnimi cveticami, sam kakor krilata cvetka — tak je bil oni kraj. Še dandanes lahko stopaš po njem, samo vrta ni več, stebri so razbiti in vodomet ne meče več vode v zrak.

Sedla sta, Nidija pa je, vesela, da je mogla biti sama, odšla na drugi konec vrta.

»Jona, sestra moja,« je rekel mladi spreobrnjenec, »položi svojo hladno roko na moje čelo. Govori tudi z menoj, ker tvoj mili glas je kakor rahla sapica, ki nosi svežost in godbo. Govori, samo ne blagoslovi me! Ne spregovori niti ene takih besedi, ki smo se jih kot otroci učili smatrati svetim!«

»Oj, kaj pa naj potem govorim? Naš jezik nagljenja je tako prepleten z besedami bogočastja, da besede oledene in postanejo vsakdanje, če preženem iz njih vsako omembo naših bogov.«

»Naših bogov!« je zamrmral Apecid in se zdrznil; »ti že omalovražuješ mojo prošnjo.«

jejo volitve za prisednike in namestnike obrtnega sodišča v Ljubljani in za obrtne prisednike vzklicnega sodišča v vseh štirih volivnih skupinah. Volitve se bodo vršile drugo polovico meseca junija 1921 in se bo natančnejši čas pozneje razglasil.

Za velike obrate je smatrati ona podjetja, glede katerih je bilo predpisano na leto občne pridobnine več nego 800 kron. Podjetja, zavezana javnemu polaganju računov, se štejejo k velikim obratom.

Delojemalci, na katerih spore iz službenega razmerja je bila razširjena pristojnost obrtnih sodišč, so:

1. Osebe, ki so v podjetjih, spadajočih pod obrtni red, razen v trgovskih obratih, nastavljene pretežno za opravljanje višjih trgovskih opravil, torej posebno tvorniški ravnatelji, prokuristi, trgovski pooblaščenec, poslovodje, knjigovodje, blagajniki, potniki, korespondenti in enaki;

2. osebe, ki so v podjetjih, spadajočih pod obrtni red, s trgovskimi obrati vred, nastavljene za višja netrgovska opravila, če niso že v smislu § 5, lit. a, zakona z dne 27. novembra 1896, drž. zak. št. 218, kakor n. pr. delovodje ali predelavci, podrejene obrtnemu sodišču, torej posebno obratni vodje, inženjerji, kemiki, risarji in enaki.

Voliti je v prvi skupini velikih obratov, razen trgovskih obratov:

8 prisednikov iz volivnega razreda podjetnikov;

8 prisednikov iz volivnega razreda delavcev;

4 namestnike iz volivnega razreda podjetnikov;

4 namestnike iz volivnega razreda delavcev za obrtno sodišče; dalje

1 prisednika vzklicnega sodišča iz volivnega razreda podjetnikov in

1 prisednika vzklicnega sodišča iz volivnega razreda delavcev.

V drugi skupini vseh malih obratov, razen trgovskih obratov:

10 prisednikov iz volivnega razreda podjetnikov;

10 prisednikov iz volivnega razreda delavcev;

6 namestnikov iz volivnega razreda podjetnikov;

6 namestnikov iz volivnega razreda delavcev za obrtno sodišče; dalje

1 prisednika vzklicnega sodišča iz volivnega razreda podjetnikov in

1 prisednika vzklicnega sodišča iz volivnega razreda delavcev.

V tretji skupini vseh trgovskih obratov:

8 prisednikov iz volivnega razreda podjetnikov;

7 prisednikov iz volivnega razreda delavcev;

4 namestnike iz volivnega razreda podjetnikov;

4 namestnike iz volivnega razreda delavcev za obrtno sodišče; dalje

1 prisednika vzklicnega sodišča iz volivnega razreda podjetnikov in

1 prisednika vzklicnega sodišča iz volivnega razreda delavcev.

V četrti skupini delodajalcev in delojemalcev, na katerih spore iz službenega razmerja je bila razširjena pristojnost obrtnih sodišč po § 41. zakona z dne 16. januarja 1910, drž. zak. št. 20:

2 prisednika iz volivnega razreda delodajalcev;

2 prisednika iz volivnega razreda delojemalcev;

2 namestnika iz volivnega razreda delodajalcev;

2 namestnika iz volivnega razreda delojemalcev za obrtno sodišče, dalje

1 prisednika vzklicnega sodišča iz volivnega razreda delodajalcev in

1 prisednika vzklicnega sodišča iz volivnega razreda delojemalcev.

Imetniki (namestniki, poslovodje, zakupniki, voditelji obratov) onih obratov, na katere se razteza pristojnost obrtnega sodišča, se pozivljejo, naj tekem treh tednov po objavi tega razglašja v Uradnem listu pisмено naznanijo občinskemu predstojniku stajališča svojega obrata podatke, potrebne za sestavo volilnih imenikov obeh volilnih razredov.

Javne trgovske družbe, komanditne družbe, delniške družbe, pridobitne in gošpodarske zadruge, družbe, zavodi in društva morajo obenem imenovati izmed oseb, poklicanih za njih zastopanje in za izvrševanje volilne pravice, eno ali k večjemu dve osebi, ki zanje oddajo glasovnice.

Vsi podjetniki, odnosno delodajalci (obrtniki, namestniki, poslovodje, zakupniki, voditelji obratov) so zavezani, tekem omenjenega roka sestaviti in poslati občinskemu predstojniku stajališča obrata popoln seznamek moških in ženskih delavcev, na dan objave v Uradnem listu zaposlenih v njih obratu, ki so izpolnili 20. leto, bivaajo že najmanj eno leto v tužnji in ne pripadajo stanu učencev.

Ti imeniki morajo obsežati tudi delavce, ki delajo za obrat proti izzvam obratovališča.

Uradna doba prisednikov in namestnikov, ki se na novo izvolijo za štiri leta, se konča dne 1. avgusta 1925.

Politični dogodki.

— **Ptujski župan.** Za ptujskega župana je bil z glasovi narodnih socialistov izvoljen socialdemokrat Tomaž Lozinšek. Liberalni demokrat advokat dr. Senčar je propadel. Vsled tega je v taboru JDS huda jeza. Deželna vlada je baje volitev razveljavila. Ker niso liberalci nič dosegli pri volitvah, hočejo rabiti silo. Zato so vložili proti volitvam, ki so jih sami vodili, rekuzo. Tako je vložena rekuzo proti volitvam v Mariboru in v Ljubljani. S tem hočejo preprečiti volitev opozicionalnih županov. To je sicer nasilje, ki pa se bo maščevalo nad njimi samimi. Zato le nadaljujte gospodje policajdemokrati. Ljudstvo vas itak nikjer več ne mara.

— **Obsodbe vredna brezobzirnost.** Kakor naša centralna uprava brezobzirno postopa nasproti žepom najširših slojev, presega že vse meje. Pred kratkim je brez vsake prejšnje napovedi z enim mahom odpravila in razveljavila prejšnje znamke in tako marsikomu povzročila občutno škodo. Sedaj je pa na istotak nerazumljiv način čisto iznenada zavrgla avstro-ogrski drobiž in odklonila vsako nadaljno sprejemanje tega drobiža. Kdaj pa je bil razpisan določen rok za zamenjavo? Ali so birokratični mogotci pomislili, da je drobiž večinoma v rokah malih ljudi in kako občuten udarec je za malega človeka, ako izgubi tudi le deset kron? Ali si jugoslov. država res ne zna drugače pomagati kakor na tak brezobziren način nasproti žepom širokih slojev? Kadar bankokratom, izvoznikarjem, veletrgovcem in drugim bogatim špekulantom preti kaka izguba, je sedanja bankokratska vlada takoj na mestu, da jim pomaga iz zagate, čeprav na škod održave same in milijonov revnih ljudi. Za splošne interese nikdar ne pokaže najmanjšega smisla, nobene obzirnosti. Kakor zbesnel vol po vrtu, tako mandra centralizem po interesih širokih slojev prebivalstva. Potem se pa čudijo nad mrzno, ki se poraja proti takim brezobzirnim maniram centralistične uprave in izdajajo bariške fermane, da bi jo zadržali. Ti ljudje morajo biti dejansko popolnoma slepi. Drugače bi morali vedeti, da se zlasti v pokrajinah, ki so bile vajene dobre, evropske uprave, ne sme vladati slabo, turško. Pa kaj bi govorili gluhim ušesom in opozarjali slepce na barve. Tu bo prodril le gromčiji glas celokupnega ljudstva, govorečega za volivno kroglico v roki.

— **«Sokol» rovari?** Kakor poročajo demokratska glasila, je Jugoslovanska sokolska zveza v Ljubljani na predlog delegata zagrebške župe sklenila, da se imenuje naša država Jugoslavija. Ta sklep je starišinstvo JSZ poslalo konstituenti. Ker so demokratski poslanci v ustavnem odboru ime Jugoslavija na ljubo strankarskim interesom že izdali in pristali na Eshaezijsko, je jasno, da Sokoli z gornjim svojim sklepom enostavno rovarijo. Ako bi kaj takega sklenila Orlovska zveza, bi demokratski peklicali na pomoč državnega pravdnika, češ, da klerikalci rujejo proti državi. Nasproti Sokolu — svoji zadnji ljudski trdnjavi, delajo kisloladek obraz in priobčujejo sklep v kratki notici kot »soglasno izraženo zahtevo jugoslovanskega sokolstva«. Ali bodo demokratski politiki, ki so Sokoli, izvajali iz tega sklepa kake posledice?

— **Sijajna zmaga avtonomistov na Jezici pri Ljubljani.** Pri volitvah v občinski odbor so dobili pristaši avtonomizma 12 mandatov, pristaši centralizma samo štiri mandate. In sicer je dobila lista SLS 144 glasov ali 6 odbornikov, lista SKS 78 glasov ali 4 odbornike, združena delavska lista z naslovom »Kmetška delavska zveza« 112 glasov ali 6 mandatov. Z ozirom na izid volitev je zanimivo to, da vas Kleče, ki plača največ zemljiškega davka in ki šteje največ pristašev v SKS, ni dobila zastopnika v občinskem odboru. Zahvaliti se ima za to v prvi vrsti krajevni odboru SKS, kateri je vodil sestavo liste, ki je pa mislil samo, da pride v prvi vrsti sam na vrsto, za drugo se pa ni brigal. Nadalje je vredno, da se zabeleži tudi to, da izmed 4 izvoljenih kandidatov samostojne stranke pripadata kar 2 k gostilniškemu stanu. Volitev se je udeležilo mnogo manj volivnih upravičencev, nego pri zadnjih volitvah v konstituanto. Volitve so se vršile popolnoma mirno.

Dnevni dogodki.

— **Železniški promet s Prekmurjem.** Dopisni urad deželne vlade javlja: Od 6. do 10. t. m. so se vršile v Celovcu konference med zastopniki naše kraljevine in avstrijske republike za podrobno ureditev železniškega prometa med obema državama. Pri tej priliki se je ugodno uredilo tudi za okraj Ljutomer in za Prekmurje posebno važno vprašanje tranzitnega prometa za osebe in blago na progi Ljutomer — Radgona — Špilje — Maribor. Ako vladi odobrita dogovor, se otvorijo omenjeni prometni potezi s 1. junijem.

— **Nabave tovornih listov.** Ravnateljstvo južne železnice objavlja: Ker si stranke niso na jasnem glede nabave tovornih listov, razglasimo, da imajo postajne južne železnice dovolj veliko zalogo tovornih listov, katere lahko naroče pri gospodih postajnih načelnikih v poljubni množini.

— **Vse židovsko.** V Osijeku sta prešla še zadnja dva hotela v židovske roke: Hotel »Central« je kupil restavrater na gornjegrajskem kolodvoru žid Geza Šalomon, polovico hotela »Royal« pa lastnik hotela »Grand« žid J. Weingruber. Kdor potuje v Osijek, naj ne pozabi vzeti s seboj Zacherlin!

— **Trbovlje.** Našemu liberalnemu pevskemu društvu »Zvon« je primanjkovalo že dalj časa pevcev. Da si pomagajo naši purgarji iz te zagate, so poslali enega svojih elegantnih gospodov — opremljenega seveda s svetlolikanim ovratnikom in manšeti — snubiti pevce. Ker jih pa v svojih redkih vrstah nimajo, šli so — čuče in strmite — med delavce! Ganjeni vsled milih prošenj so se naši socialisti vabilu odzvali, čuteč se z obiskom tega elegana vsekakor zelo počaščene. Z združenimi močmi upajo dvigniti to liberalno institucijo do nekdanjega ugleda. Ne zdelo bi se nam to čudno, če ne bi ravno ti sodruzi poudarjali vedno razredno zavest s tako vehementno gesto. Kje je doslednost, cenjeni sodruzi, ki jo imate vdno v srcu — pardon — na jeziku? Ali predvideva to moderno slugarenje socialistov našim buržujem reformirana socialistična taktika g. Kristana Toneta? Pač ni čuda, če obračajo zavedni rudarji hrbet tem žalostnim junakom. Kje je zdaj paktiranje — ali med »klerikalci« in komunisti — ali med socialisti in policajdemokrati? — Gospodje sodruzi, pričakujemo odgovora! — Janez Gajžla.

— **Gozdarske direkcije.** Ministrstvo za šume in rude pripravlja uredbo o organizaciji celokupne gozdarske stroke. V kraljevini se namerava ustanoviti 12 oblastnih direkcij. Pripravlja se tudi uredba za izenačenje plač vseh gozdarskih nameščencev v državi.

— **Šolske vesti.** Prosvetno ministrstvo je izdalo vsem šolskim nadzornikom naredbu, da poskrbijo za to, da se bodo v času šolskih počitnic izvršile potrebne poprave na ljudskih šolah. — Šolski nadzorniki bodo dobivali doklade za potovanja na novi podlagi, ne kakor dosedaj, vsi enako, temveč po terenu in razmerah, kjer bodo potovali. — Glavni prosvetni svet ministrstva prosvete je začel pretresati vprašanje o načrtu zakona za srednje šole, ki bo veljal za vsa država.

— **Posnemanja vredno.** Severnočeška avtomobilna zveza je izdala na vse svoje člane poziv, naj se najvestneje drže vseh voznih predpisov in vrhu tega izvajajo največjo obzirnost nasproti neavtomobilističnemu občinstvu. Po naseljenih krajih naj se pazi, da se ne dviga prah, da se ne škropi z blatom, v zaprtih krajih naj se ne odpira zaklop za izpuh. Potem, pravi poziv, bodo sovražna dejanja proti avtomobilom ob sebi prenehala. Te opomine naj si vzamejo k srcu tudi jugoslovanski avtomobilisti, ki mislijo, da so vse ceste le zaradi njih tu.

— **Gibanje italijanskih državnih uradnikov.** Uradniki italijanske centralne in pokrajinske uprave so začeli veliko gibanje, da izvojuje zase iste izboljšave, ki jih je parlament v zadnjem zasedanju priznal drugim kategorijam. Uradniki ne delajo in samo zborujejo. Štiri ministrstva v Rimu so sploh zaprli, na ostalih se pa vrše viharni shodi. Vlada opozarja uradništvo, naj počaka, da se snide novi parlament, kateremu bo tako predložila načrte za ureditev uradniških vprašanj. Giolitti je nasproten vsakemu popuščanju od tega stališča.

— **Tatvine na deželi.** Vlomljeno je bilo v kočjo Marije Kadunc v Ponovi vasi. Tatovi so odnesli raznega blaga v vrednosti 6751 K. — Mariji Činkole v Šmarju so napravili tatovi škode za 600 kron. — 80 let stari kočarici Mariji Zlemberger v Primskovem pri Litiji je bilo ukradeno 5732 kron denarja. — Hrast je bil posekan in odpeljan iz gozda Birs pri Vodich na škodo posestnice Ivane Šporn iz Vodice.

Ljubljanski dogodki.

— **Ij Nedeljska prireditve Dijaškega orlovskega okrožja** je dosegla nepričakovan uspeh v celotnem nastopu. Že popoldanski skupen sprevod od Ljudskega doma po mestu na Rakovnik je precejšnji pa — vznemiril. Na Rakovniku so mladi junaki ob napolnjenem dvorišču precizno izvajali točke obilnega programa. Govora, ki sta poudarjala misel soc. krščanstva, krepkega dela in neustrašene boja proti komurkoli — sta zaključila vrlo prireditev. Proti večeru se je mlada četa z godbo vrnila v mesto, kjer se je pred »Evropo« ljubljanski odsek poslovil od bratov iz Št. Vida. Občinstvo je nato po mestu spremljalo sprevod, ki si

je nadel obliko manifestacije za orlovsko misel in za misel krščanskih dijaških organizacij.

— **Ij Sprejem slovenskih ujetnikov v Ljubljani.** Od dopisnega urada deželne vlade smo prejeli: »Poverjenišvo za soc. skrb objavlja: Z ozirom na notico »Novega Časa« o sprejemu vračajočih se ujetnikov iz Rusije, ugotavlja poverjenišvo za soc. skrbstvo, da se je navzlic železniški stavki v Italiji na njegovo intervencijo omogočil transport ujetnikov iz Trsta v relativno jako kratkem času. Vladni svetnik Dermastia je dobil od poverjenišva za soc. skrb uradni nalog, da tudi v tem primeru — kakor dosedaj v vseh enakih primerih — ukrene vse potrebno, da se bedno stanje vračajočih se kar najbolj omili in omogoči nadaljevanje njihove vožnje kar najhitreje. To nalogo je načelnik oddelka za javno pomoč v polni meri izvršil s skromnimi sredstvi, katere je poverjenišvo začasno krilo iz kredita, določenega za tukajšnje siromake. Ujetniki so dobili tudi toplo in zadostno kosilo. Poverjenišvo pa, žal, ni bilo v položaju, da bi oskrbelo transportu, ki je štel nad 500 ljudi, novo obleko in novo obutev. Skoro vsi ruski ujetniki zadnjega transporta so nadaljevali svoje potovanje na jug preko območja deželne vlade za Slovenijo. Samoposebi je umljivo, da je deželna vlada nekaj morala storiti za uboge vračajoče se ujetnike. Poskrbela je, da so prišli iz Trsta v Ljubljano, da so dobili toplo kosilo in da so se drugi dan odpeljali naprej. Toda obsojali smo sprejem, ki so ga bili ti reveži deležni, ko so prišli v svojo domovino. Drugod sprejemajo ujetnike najvišji funkcionarji države, dele jim okrepčila, cigarete, sprejemajo jih kot brate. Pri nas pa so reveži bili sprejeti kot berači. Kje so bile ob tej priliki ljubljanske narodne dame? Nikjer nič. Le miloščina, obstoječa iz toplega kosila, nabavljena iz fonda za berače! To je bilo vse. Brez tople in priščne besede in prijaznega pozdrava. Gospodje sami dobro vedo, da eno kosilce še ni dovolj za sprejem revežev, ki so po šest let pogrešali svojo domovino. To smo hoteli žigosati, kar se ni storilo za nje, ne tisto malo, kar se je storilo.

— **Ij Ne stekel, ampak nevaren.** Ljubljancanom bo še v spominu razburljivo dogodek s »steklem« človekom v Šolskem dvoredu. Ta »stekli« človek ni bil nihče drug, nego nevarni vlomilec in zloinec Ivan Maršič, pristojen v občino Marezige pri Koprju v Istri. Maršič ima na vesti več težkih zločinov in je julija lani pobegnil iz zaporov deželnega sodišča v Trstu. — Maršič boleha, kakor je dognala zdravniška preiskava, na katatoniji. Žal, da so naše oblasti prepozno zvedele, kak plen imajo v »steklem« človeku. Maršič je namreč porabil prvo priliko, da je iz norišnice na Studencu pobegnil.

— **Ij Nesrečni pomarančni olupki.** Pišejo nam: Samo letos sem bil priča trem slučajem, ko se je ljudem na javnih hodnikih izpodrsnilo, ker so stopili na pomarančni olupke. V dveh slučajih sta se prizadeti osebi ujeli v zadnjem trenutku in nista padli, v tretjem pa je starejši gospod telebnil na tla. K sreči se ni poškodoval in je odnesel samo strah in umazano obleko, a kako lahko bi si bil zlomil nogo ali se drugače težko poškodoval. Že večkrat so se v naši javnosti dvigale pritožbe proti nevarnim pomarančnim olupkom na javnih hodnikih, a še vedno je dovolj nemarnih ljudi, ki se ne brigajo za nesrečo bližnjaka in mečejo pomarančne olupke po ulicah, kamor pač prileti. Za take brezobzirne ljudi bi bile pač na mestu stroge policijske kazni. Kdor že misli, da ne more strpeti do doma ali do kakega počivališča, in mora jesta pomaranče na ulici, naj vsaj olupke spravi v papir ali jih vrže v kak kot, da ne bodo v nevarnost pasantom.

— **Ij Kolo je bilo ukradeno 7. t. m.** z dvorišča Eskomptne banke posestniku Janezu Pupniku iz Gor. Logatca. Kolo je zelo obrabljeno in črno pleskano.

Naša društva.

— **d Zveza trgov. in priv. nameščencev.** Seja Zveze trgov. in priv. nameščencev se vrši dne 12. t. m., t. j. v četrtek ob pol osmih zvečer v društvenih prostorih, Stari trg št. 2. Prosim obilne udeležbe. — Tajnik.

— **d Šentpeterski Orel v Ljubljani** sklicuje za v sredo ob tričetrt na osem fantovski večer. Ker je nujno in važno, da se istega vsi udeležijo, prosim polnoštevilne udeležbe. — Potem je seja.

— **d Retorični odsek »Razora«** zaključuje danes ob 7. zvečer v posvetovalnici Jugoslov. tiskarne redne tedenske sestanke, ki jih je v drugem semestru vodil dr. Mih. Opeka. Zaključnega predavanja naj se udeležijo vsi člani, da se tako svojemu voditelju zahvalijo. Vabljeni tudi akademiki.

— **d Astronomični odsek »Razora«** bo sestanke nadaljeval, dokler ne konča vod. k. n. Sušnik s tvarino. Jutrišnji — v sredo, dne 11. maja — sestanek se prične točno ob 4. popoldne v posvetovalnici Jugoslov. tiskarne.

Odgovorni urednik Anton Marinček.
Izdaja konzorcij »Novega Časa«.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.